

Dr. ing. cosmonaut Dumitru – Dorin PRUNARIU, 40 de ani de la zborul în spațiul cosmic. La mulți ani!

*”Educația este un element de bază în dezvoltarea oricărei societăți. Tânăra generație reprezintă oamenii care vor acționa mâine, care vor lua decizii mâine și poimâne, cei care la rândul lor vor trebui să educe pe cei care vin în urma lor, iar educarea acestor generații care vin trebuie făcută și de noi, cei care am perceput direct, am simțit, într-un fel pe pielea noastră ce înseamnă spațiul cosmic și ce înseamnă Pământul, văzut din spațiul cosmic, cu toate bunele și relele lui. **Pământul este casa noastră, a tuturor. Nu avem altă casă!**”*

Pe 14 mai 2021 se împlinesc 40 de ani de când primul și singurul cosmonaut român, **Dumitru – Dorin Prunariu** a înconjurat Pământul de 125 de ori, parcurgând 5.260.000 km, cu viteza de 28.000 km/oră, însumând un timp total de zbor de 7 zile, 20 de ore, 42 de minute și 52 de secunde, aflându-se la bordul navei ”Soyuz-40” și laboratorul spațial ”Saliut-6”. La doar 29 de ani era al 103-lea cosmonaut din lume la momentul zborului. Acest zbor, de importanță epocală, a situat România în clubul select al țărilor participante direct la explorarea Universului și totodată atestă tradiția contribuțiilor marilor înaintași români la zborul omului printre stele.

”Complexul cosmic cu echipajele la bord trecea de la noapte la zi și invers de 16 ori în 24 de ore. Tot de atâtea ori în exteriorul aparatelor cosmice se produceau variații de temperatură de aproape 300 grade Celsius (+150 de grade în zonele radiate de Soare și -150 de grade în timpul trecerii prin umbra Pământului.”

Lucreția Berzintu: – Domnule Prunariu, cum ați reușit ca la o vârstă atât de fragedă să zburați în cosmos?

Dumitru - Dorin Prunariu: – În primul rând aş remarca faptul că multe lucruri mari în viață pleacă dintr-o întâmplare. Pur și simplu, m-am aflat la momentul potrivit în locul potrivit pentru a putea participa la selecția pentru candidați cosmonauți. Am ridicat mâna, am spus ”vreau și eu” și, în final, după încheierea procesului de selecție, o perioadă scurtă de pregătire în țară, apoi lungă de pregătire în ”Orășelul stelar” de lângă Moscova, am ajuns cosmonaut. Competiția în România a fost mare, participând în cadrul câtorva grupuri de selecționare cam 150 de candidați. În final am rămas șapte, apoi cinci, trei; din trei am fost aleși doi care să urmărim cursul complet de candidați cosmonauți iar în final, după rezultate, s-a tras linia și s-a ales, și am fost selectat eu pentru a reprezenta România în spațiul cosmic.

Este adevărat, 28 de ani reprezintă o vârstă fragedă pentru a zbura în spațiul cosmic. La vremea respectivă am fost al 4-lea din lume, ca vârstă, care am zburat în cosmos. Dar, în același timp, acea vârstă îți oferă posibilitatea unor realizări deosebite; ești plin de energie, plin de resurse, parcă totul ți se deschide în față și învățând/ studiind foarte bine, trecând peste toate fazele de pregătire, inclusiv fizică, inclusiv pentru situații speciale, am simțit efectiv că pot realiza cu deosebit succes acest zbor în cosmos. Am fost convins de când am plecat în spațiul cosmic că nu mi se va întâmpla nimic. Parcă a fost o aură de energie în jurul meu care îmi spunea "trebuie să fii sigur pe tine, totul va fi bine!" Desigur, te gândești și la lucruri negre, indiscutabil; 4 – 5 la sută din cei care au zburat în spațiul cosmic au dispărut în timpul misiunii, fie că a fost vorba de lansare sau aterizare dar, cu toate acestea, te gândești că "tu" trebuie să faci parte din cealaltă categorie, a celor care vor încheia cu succes acel zbor cosmic. Și toată această determinare are importanța ei, inclusiv psihologică în realizarea cu succes a zborului cosmic.

- La ce nivel de dezvoltare a ajuns tehnologia spațială privind apărarea Planetei noastre în fața eventualelor corpuri cerești periculoase care se îndreaptă spre Pământ?

- Un studiu complex în acest domeniu, elaborat științific de un grup de experți internaționali cu aportul, fondurile și sub coordonarea Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic, a devenit ulterior document de lucru al comitetului de specialitate al Organizației Națiunilor Unite.

S-au propus înființarea unor entități internaționale sub coordonarea ONU care să poată să analizeze și furnizeze informații oportune, să ia decizii și să acționeze împotriva asteroizilor cu potențial de impact cu planeta noastră, impact care ar putea, în anumite condiții, să aibă consecințe dezastruoase globale. Deciziile care vor fi luate acolo trebuie să aibă o largă accepțiune internațională și să nu fie părtinitoare.

- Cum se va acționa atunci când un oarecare asteroid periculos pentru Pământ este descoperit târziu așa încât nu ar fi timpul necesar pentru deviere?

- În momentul în care descoperim prea târziu un astfel de asteroid, singurele măsuri pe care le mai putem lua este să eliberăm locul, să mutăm populații, să închidem funcționarea unor infrastructuri importante, să așteptăm impactul. Dar, și după aceea, numeroase alte măsuri trebuie luate pentru a elimina urmările dezastrului produs

pentru a ușura viața populației iar toate acestea urmează să fie dezvoltate și discutate în cadrul unor următoare sesiuni ale comitetului de specialitate cosmic al Organizației Națiunilor Unite.

- În privința educării tineretului în a fi pregătit să înlocuiască generația de astăzi și care să știe să acționeze pentru apărarea planetei Pământ, vizavi de obiectele periculoase, care este rolul dumneavoastră în acest sens?

- În primul rând, orice astronaut, atât individual cât și prin intermediul Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic sau al instituțiilor oficiale pe care le reprezintă participă la procesul de educare a tinerei generații, aduce în fața tinerilor curioși informații asupra unor realități legate de planeta noastră, care se văd mult mai bine din spațiul cosmic. După ce zbori în spațiul cosmic realizezi mult mai bine ce înseamnă unicitatea planetei noastre. Educația este un element de bază în dezvoltarea oricărei societăți. Tânăra generație reprezintă oamenii care vor acționa mâine, care vor lua decizii mâine și poimâne, cei care la rândul lor vor trebui să educe pe cei care vin în urma lor, iar educarea acestor generații care vin trebuie făcută și de noi, cei care am perceput direct, am simțit, într-un fel pe pielea noastră ce înseamnă spațiul cosmic și ce înseamnă Pământul, văzut din spațiul cosmic, cu toate bunele și relele lui. Pământul este casa noastră, a tuturor. Nu avem altă casă!

- Concret, cum realizați această educare a tinerei generații? Le țineți cursuri?

- În cadrul congreselor Asociației Exploratorilor Spațiului Cosmic, dar și ca invitat particular – de multe ori în România și nu numai, fac prezentări pentru tineri, pentru elevi de liceu, pentru studenți privind diferite aspecte ale explorării spațiului cosmic și privind diferite probleme globale care sunt rezolvate prin intermediul cercetărilor spațiale ale studiilor efectuate din spațiul cosmic. Trebuie să spun că prin unicitatea noastră, în calitate de cosmonauți, astronauți, atragem foarte mult atenția publicului, atenția tinerilor și efectul mesajului transmis de către noi este mult mai rapid implementat de către ei decât ascultat la radio, la o emisiune de televiziune sau chiar într-o discuție privată cu altcineva. Este o misiune importantă pe care mi-am asumat-o și suntem conștienți de importanța ei și de rezultatele ulterioare. Deja, am întâlnit mulți ingineri de aviație, mulți cercetători din domeniul cercetărilor cosmice, în România, care mi-au spus, ”știți, când eram elev, ne-ați vorbit despre spațiul cosmic și de atunci m-am hotărât să îmbrățișez acest domeniu de activitate.” Vă dați seama că este o satisfacție deosebită, care acum, la 40 de ani de la zborul cosmic, 40 de

ani în care am făcut numeroase prezentări în cadrul a sute de școli, instituții, universități, să am acest *feedback* și să văd că o parte din ceea ce am investit în întâlnirile mele cu tinerii s-a transformat în preocupări reale și în abordarea de către ei a unor profesii din domeniul aeronauticii, astronauticii, științelor legate de acestea, preluând astfel ștafeta.

- Am cunoștință de un asemenea caz, un inginer care a studiat la București și care în prezent lucrează la NASA. Mi-a transmis că l-ați inspirat privind alegerea profesiei sale. - -

- Da, mulți români au ajuns în poziții importante în diferite companii străine, inclusiv americane, fie în domeniul tehnologiei informației, fie în domeniul științelor spațiale, dar și în multe alte domenii de activitate. Sunt numeroși cei care mă cunosc, pe care i-am inspirat într-un fel, nici eu nu le știu numărul, sau pe unii n-am ajuns să-i cunosc personal niciodată. M-au ascultat într-o sală de curs sau la o prezentare și apoi s-a dovedit că ceea ce le-am transmis le-a fost benefic pentru profesiunea lor.

- Ce propuneri aveți pentru România în domeniul spațiului cosmic? Vom mai avea vreun cosmonaut?

- Zborul uman în spațiul cosmic reprezintă doar o anumită categorie a activităților spațiale și nu știu dacă este cea mai importantă. În primul rând, pentru o țară ca România, participarea la programe spațiale internaționale în principal europene este esențială. România este membru plin al Agenției Spațiale Europene și avem posibilitatea să participăm atât la programele obligatorii pentru orice stat membru, cât și la programe opționale. În același timp, o serie întreagă de aplicații ale tehnologiilor spațiale sunt importante pentru noi, pentru buna funcționare a economiei în anumite sectoare: a transporturilor, a agriculturii, a mediului ș.a.m.d. Agenția Spațială Română coordonează la nivel național dezvoltarea și implementarea unor programe utile pentru aceste domenii ale economiei naționale, dar în același timp reprezintă România în orice instituție internațională de profil.

De asemenea, zona de cercetare științifică este importantă pentru că fără cercetare științifică nu poți avea rezultate care, ulterior, să fie aplicate practic. Iar românii își aduc o contribuție deosebită la zona de cercetare științifică, având specialiști buni, având institute care și-au promovat atât înainte de 1989, cât și după 1989, interesele științifice, educarea unor specialiști tineri, implicarea lor în programe spațiale atât în Est cât și în Vest.

- Ce se va întâmpla când vom descoperi viață extraterestră și când vom intra în contact cu ea?

- Există o mare probabilitate ca sistemul nostru de valori să fie alterat, să se modifice credința noastră – atât cea religioasă cât și cea seculară. Acestea ar putea să aibă nevoie de noi conotații, noi interpretări... Iar toate aceste lucruri vor trebui gândite de pe acum, vor trebui puse în niște cadre, pe care, atunci când va veni momentul să știm cum să le abordăm, cum să le dezvoltăm, astfel încât să rămânem cu o serie întreagă de valori pe care le-am recunoscut și le recunoaștem ca valoroase și să nu ne pierdem identitatea de pământeni, și aici va fi o mare problemă.

"40 de ani, La mulți ani!"